

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на земеделието, храните и горите

Изх. № 0201-82

M. Ob
..... 2019 г.

ДО

Г-ЖА МАРИЯ БЕЛОВА

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ КЪМ 44-ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

На Ваш № КЗХ-953-07-20 от 07.06.2019 г.

ОТНОСНО: Становище на Министерството на земеделието, храните и горите по предложените промени от н.п. Светла Бъчварова и група народни представители, № 954-04-88, от 7 юни 2019 г. и от н.п. Димитър Гечев и група народни представители, № 954-04-89, от 7 юни 2019 г. в Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители, внесен на 31 май 2019 г. в Народното събрание, № 954-01-36, от н.п. Мария Белова и група народни представители

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО БЕЛОВА,

Министерството на земеделието, храните и горите изразява следното становище по предложените промени, направени между първо и второ гласуване от н. п. Светла Бъчварова и група народни представители, № 954-04-88, на 7 юни 2019 г. и н.п. Димитър Гечев и група народни представители, № 954-04-89, на 7 юни 2019 г. в Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП), внесен на 31 май 2019 г. в Народното събрание, № 954-01-36, от н.п. Мария Белова и група народни представители, както следва:

I. Предложение, направено от н.п. Светла Бъчварова и група народни представители, № 954-04-88 от 7 юни 2019 г.

1. Относно предложението по т. I

Министерството на земеделието, храните и горите **не подкрепя** предложението да се измени чл. 9в, ал. 5, в което се предвижда, че ръководителят на управляващия орган на ПРСР 2014 - 2020 г. разглежда възраженията и издава заповед за потвърждаване или изменение на оценката, която да подлежи на обжалване по реда на АПК, със следните мотиви:

В чл. 9в, ал. 3 от ЗПЗП е предвидено, че комисията, която извършва предварителна оценка на проектните предложения изготвя списък на всички проектни предложения, в който се посочва полученият брой точки за всеки проект по всеки критерий. С предложеното изменение в чл. 9в, ал. 5 от ЗПЗП, вносителите предвиждат индиректно, че списъкът по чл. 9в, ал. 3 от ЗПЗП е административен акт, поради което предлагат списъкът да подлежи задължително на административно обжалване, защото в предложеното изменение не е предвидено, че се допуска и съдебно оспорване. В случай, че вносителите са искали да изключат съдебното оспорване, то е било необходимо изрично да го предвидят в ЗПЗП, като посочат и аргументирани мотиви за това. Независимо от желанието на вносителите списъкът по чл. 9в, ал. 3 от ЗПЗП да се обжалва по административен ред съгласно предложената редакция на чл. 9в, ал. 5 от ЗПЗП, кандидатът може да подаде жалба и пред съда, който да провери законосъобразността на акта (списъка) на основанията, посочени в чл. 146 от АПК и съгласно чл. 120, ал. 2 от Конституцията.

Министерството на земеделието, храните и горите обръща внимание, че при евентуално изменение на нормата на чл. 9в, ал. 5 от ЗПЗП ще се измени същността на цялото производство. С предложението един етап от издаването на крайния акт ще се прехвърли на един предходен етап, като индиректно списъкът по чл. 9в, ал. 3 от ЗПЗП се определя като административен акт, а оттук последиците, които биха възникнали са следните:

- Кандидатите ще могат да подават жалби както до ръководителя на управляващия орган на ПРСР 2014 - 2020 г., съгласно чл. 9в, ал. 5 от ЗПЗП, така и пред съда, за да обжалват списъка по чл. 9в, ал. 3 от ЗПЗП;
- Съгласно установената съдебна практика административният акт по чл. 9в, ал. 3 от ЗПЗП не представлява общ административен акт, тъй като правното му действие е еднократно, то не се разпростира върху неопределен или неопределяем кръг лица – негови адресати. По същество списъкът по чл. 9в, ал. 3 от ЗПЗП, ако бъде подкрепена предложената от вносителя промяна, ще обективира (съдържа) множество индивидуални административни актове по всеки един от които се е произнесла комисията, която извършва предварителна оценка на проектните предложения по отношение на броя точки получени по всеки критерий. В този случай ще е необходимо преди да се премине към разглеждане на проектните предложения за административно

съответствие и допустимост и техническа оценка да се изчака произнасянето по всички възражения, както от ръководителя на управляващия орган, така и от съда по подадените пред него жалби по списъка по чл. 9в, ал. 3 от ЗПЗП. От друга страна, в случай, че предложението на вносителите по чл. 9в, ал. 5 от ЗПЗП бъде подкрепено ще е необходимо да се изчака и произнасянето на съда по оспорените пред него заповеди, които е издал ръководителят на управляващия орган. Вносителите трябва да имат предвид, че настоящият програмен период приключва 2020 г. В този смисъл, ако бъде подкрепена предложената редакция на чл. 9в, ал. 5 от ЗПЗП, тя ще се прилага занапред за нови процедури и се рискува да не може да се предостави безвъзмездна финансова помощ при евентуални обжалвания.

В допълнение, целта на предварителната оценка е да ускори разглеждането на проектните предложения за приеми, в които се очаква постъпването на значителен брой проекти. Въвеждането на междинен административен акт, последствията от които са приключване на производство и процедура по обжалването им по реда на АПК, ще забави одобрението на всички проектни предложения, постъпили в рамките на конкретния прием за неопределено време. С оглед натовареността на съдилищата, практиката показва, че произнасяне по подобни жалби може да е налице след една година, което означава прекратяване разглеждането на всички останали проекти до приключване на съдебното производство. Приемането на представеното предложение за промяна може да постави на риск изпълнението на Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020, поради създаване на невъзможност за предвидимост на периода за сключване на договори и сроковете за тяхното изпълнение, което ще увеличи риска за автоматично отчисляване на средства по правилото N+3 съгласно чл. 38 от Регламент (ЕС) №1306/2013.

Във връзка с изложеното Министерството на земеделието, храните и горите изцяло **не подкрепя** предложението по т. I, с което е предвидено да се изменят ал. 5 и 6 на чл. 9в.

Относно предложението по т. II

Министерството на земеделието, храните и горите **не подкрепя** предложените редакции в §3 на внесенния законопроект, относно чл. 27 от ЗПЗП, а именно:

По т. 1. Министерството на земеделието, храните и горите **не подкрепя** направеното предложение за отпадане на създадената със Законопроекта за изменение и допълнение на ЗПЗП нова ал. 8 на чл. 27, със следните мотиви:

Целта на това направеното предложение е да уеднакви правния режим, на който ще бъдат подчинени правоотношенията, възникнали между ползвателите на безвъзмездна финансова помощ и Държавен фонд „Земеделие“ по повод на установени неспазвания на критерии за допустимост, ангажименти и други задължения от страна на ползвателите, произтичащи от предоставеното подпомагане. От съдържанието на създаваните със законопроекта ал. 6 и ал. 7 на

чл. 27 е видно, че по своята правна същност и двата вида акта, които издава изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“, по своите правни последици целят да установят дължимост на изплатена финансова помощ поради установени случаи на неспазвания от страна на ползвателите на помощ от програмите за развитие на селските райони. Установените като дължими за възстановяване безвъзмездни финансови средства представляват публични държавни вземания, съгласно предложението за изменение на чл. 27, ал. 5 от закона, което следва от изричните разпоредби на чл. 75, ал. 2 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ) – за неизвършените след окончателно плащане по проекта финансови корекции и чл. 162, ал. 2, т. 8 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) – за установените с акт за публично държавно вземане по чл. 166, ал. 2 от ДОПК недължимо платени и надплатените суми, както и за неправомерно получените или неправомерно усвоените средства по проекти, финансирани от европейските земеделски фондове, включително от свързаното с тях национално съфинансиране. Необходимостта от уеднаквяване на правилата за изпълнение на двата вида акта – Решенията за финансови корекции (РФК) и Актовете за установяване на публични държавни вземания (АУПДВ), произтича на първо място от вече допуснатото по силата на закона предварително изпълнение на РФК (чл. 73, ал. 4 във вр. с чл. 27, ал. 2 от ЗУСЕСИФ). На следващо място с предложените с настоящия законопроект промени (изменението на чл. 27, ал. 5) се предвижда да се придаде характер на публични държавни вземания и на вземанията на Държавен фонд „Земеделие“, произтичащи от неспазване на задължения от страна на получатели на субсидии и кредити, финансирани изцяло от националния бюджет. По досегашния ред тези вземания имаха характер на частни държавни вземания (аргумент от досегашната редакция на чл. 27, ал. 5 от ЗПЗП), поради което редът за установяване на тяхната дължимост и събирането им беше този, предвиден в ГПК. В тази връзка Държавен фонд „Земеделие“ предприемаше действия по събиране за установяване на дължимостта на подлежащи на възстановяване средства, принадлежащи на държавния бюджет, чрез заявление за издаване на заповед за изпълнение, като се възползваше от изпълнителното основание по чл. 417, т. 2 от ГПК, а именно: извлечение от счетоводни книги, с които се установяват вземания на държавните учреждения. По силата на чл. 418, ал. 1 от ГПК, Държавен фонд „Земеделие“ разполагаше и се възползваше от възможността да поиска от съда да постанови незабавно изпълнение и да издаде изпълнителен лист. С оглед на това и към настоящия момент Държавен фонд „Земеделие“ разполага с правото да събира по принудителен ред вземанията си, които произтичат от сключени договори за предоставяне на субсидии и кредити още преди с влязъл в сила съдебен акт да бъде установена тяхната дължимост.

С други думи, с въвеждането на новите ал. 6 и 7 на чл. 27 от закона се прави единствено диференциация между вида на актовете, които изпълнителният директор

на Държавен фонд „Земеделие“ ще издава в зависимост от вида на установените неспазвания, но по своето естество и двата акта целят да установят подлежаща на възстановяване безвъзмездна финансова помощ, когато условията за получаване на помощта вече не се изпълняват. С оглед на това би било необосновано да се въвежда различен правен режим по отношение на изпълнението на тези актове, когато вече предвиденото по силата на закона предварително изпълнение на решенията за финансова корекция е мотивирано с необходимостта от защита на финансовите интереси на Европейския съюз и на Република България, която предоставя част от безвъзмездните финансови средства от своя бюджет.

На следващо място, в практиката на Държавен фонд „Земеделие“ се наблюдава недобросъвестност у търговски дружества - ползватели на финансова помощ по мерките от ПРСР, включително и техни поръчители, сключили договори за поръчителство с Фонда като форма на обезпечение на изплатени авансови плащания по одобрени проекти, които след като бъдат уведомен за установени неспазвания, водещи до изискуемост на изплатена финансова помощ, предприемат действия по образуване на производства по ликвидация или несъстоятелност. При липса на предварително изпълнение на актовете за установяване на вземанията на Държавен фонд „Земеделие“ съществува реална опасност ползвателите на финансова помощ да предприемат действия по отчуждаване на своето имущество, когато в хода на водени съдебни производства срещу издадени от Държавен фонд „Земеделие“ актове установят, че изходът от делото няма да бъде благоприятен за тях (например, при отхвърляне на оспорването им от първоинстанционния съд). Това от своя страна осуетява възможността за събираемост на вземанията на Държавен фонд „Земеделие“, тъй като Фондът, в качеството си на кредитор, не разполага с никакви привилегии по отношение на своето вземане спрямо имуществото на длъжника. В повечето случаи това имущество е обект на особен залог или ипотeka, поради което в производството по принудително изпълнение предимство за удовлетворяване от имуществото на длъжника ползват привилегированите кредитори, което изключва възможността ДФ „Земеделие“ да се удовлетвори за своите вземания.

По т. 2. Не подкрепя предлаганата промяна в чл. 27, ал. 9 думите „Изпълнителният директор на Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция“ да се заменят с „Министъра на земеделието, храните и горите“ със следните мотиви:

В Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейският парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета са установени правила относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика, включително и по отношение на разплащателните агенции. В чл. 7 е предвидено, че „Разплащателните агенции са отдел или органи на държавите членки, отговарящи за управлението и контрола на разходите, посочени в

чл. 4, параграф 1 и чл. 5. С изключение на плащанията, изпълнението на тези задачи може да бъде делегирано. Актът, който се предвижда да се издаде в чл. 27, ал. 2, е свързан с функциите на разплащателна агенция, съгласно Регламент (ЕС) № 1306/2013.

Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители Разплащателната агенция извършва всички плащания на територията на страната от Европейския фонд за гарантиране на земеделието, от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и от Европейския фонд за морско дело и рибарство. Сред функциите, които изпълнява Разплащателната агенция са да намалява, отказва изплащането или оттегля изплатената финансова помощ за мерките и подмерките по чл. 96, т. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители по Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. и да администрира нередности по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. и по Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

В тази връзка Министерството на земеделието, храните и горите счита, че и органа който трябва да издаде акта е изпълнителният директор на Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция“.

II. Предложение, направено от н.п. Димитър Гечев и група народни представители, № 954-04-89, от 7 юни 2019 г.

Министерството на земеделието, храните и горите **подкрепя** постъпилото предложение от н.п. Димитър Гечев и група народни представители, № 954-04-89, от 7 юни 2019 г. по Законопроекта за изменение и допълнение на ЗПЗП, внесен на 31 май 2019 г. от н.п Мария Белова и група народни представители, № 954-01-36.

ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА
Министър на земеделието

